

ORIGINAL ARTICLE

Investigating the Role of Community Participation and Impact of Tourism on Residents' Support for Development of Sport Events Tourism in Coastal Cities

Seyedeh Safura Sharifi^{1*}, Seyed Mohammad Kashef²

1 M.A. Department of Sport Management, Urmia University, Urmia, Iran.

2 Professor, Department of Sport Management, Urmia University, Urmia, Iran.

Correspondence:
Seyedeh Safura Sharifi
Email: n.sharifi3070@gmail.com

Received: 10 July 2023
Accepted: 24 Sept 2023

How to cite

Sharifi, S.S. & Karimi, S.M. (2024). Investigating the role of community participation and impact of tourism on residents' support for development of sport events tourism in coastal cities. *Applied Research of Sport Management*, 13(1). 143-152. (DOI:[10.30473/arsm.2024.68505.3786](https://doi.org/10.30473/arsm.2024.68505.3786))

ABSTRACT

The present study aimed to investigate the role of community participation and impact of tourism on residents' support for development of sport events tourism in coastal cities. The method is practical in terms of purpose and is descriptive-explanatory based on data collection which was carried out in a survey way. The data collection tool is a standard questionnaire. The sample size was determined 384 people based on Cochran's formula. Quantitative methods and EXCEL and SPSS software were used to collect data, and PLS Smart software was used to analyze the data due to their non-normality. The results show that the path coefficient between community participation and residents' support for the sport tourism development is 0.276, the path coefficient between community participation and the socio-cultural effects of tourism is 0.653, the path coefficient between community participation and the economic effects of tourism is 0.567, the coefficient The path between community participation and environmental impacts of tourism is 0.646, the path coefficient between socio-cultural impacts and residents' support for sport tourism development is 0.203, the path coefficient between economic impacts and residents' support for sport tourism development is 0.227, and the path coefficient between environmental impacts and residents' support for sport tourism development is 0.265 in coastal cities. The results show also that there is a significant relationship between community participation and the social, economic and environmental effects of tourism in coastal cities, and we can achieve the desirable results by strengthening them.

KEYWORDS

Community Participation, Impact of Tourism, Sport Events Tourism Development, Sports Events.

پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی

سال سیزدهم، شماره یکم، پیاپی چهل و نهم، تابستان ۱۴۰۳ (۱۴۳-۱۵۲)

DOI: 10.30473/arsm.2024.68505.3786

«مقاله پژوهشی»

بررسی نقش مشارکت جامعه و تأثیر گردشگری بر حمایت ساکنان از توسعه گردشگری رویدادهای ورزشی در شهرهای ساحلی

سیده صفورا شریفی^{۱*}، سیدمحمد کاشفی^۲

چکیده

مطالعه حاضر با هدف بررسی نقش مشارکت جامعه و تأثیر گردشگری در حمایت ساکنان از توسعه گردشگری رویدادهای ورزشی در شهرهای ساحلی انجام گرفت. روش پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و براساس گردآوری داده‌ها توصیفی-تبیینی و از نوع همبستگی است که به شیوه پیمایشی انجام گرفته است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه استاندارد می‌باشد. نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران، ۳۸۴ نفر تعیین شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از روش‌های کمی و با استفاده از نرم‌افزارهای EXCEL و SPSS و برای تحلیل داده‌ها به دلیل غیرنرمال بودن آنها از نرم‌افزار PLS Smart استفاده شد. نتایج بیانگر این است که ضریب مسیر بین مشارکت جامعه و حمایت ساکنین از توسعه گردشگری ورزشی در شهرهای ساحلی ۰/۲۷۶، ضریب مسیر بین مشارکت جامعه و تأثیرات اجتماعی-فرهنگی گردشگری شهرهای ساحلی ۰/۶۵۳، ضریب مسیر بین مشارکت جامعه و تأثیرات اقتصادی گردشگری شهرهای ساحلی ۰/۵۶۷، ضریب مسیر بین مشارکت جامعه و تأثیرات محیطی شهرهای ساحلی ۰/۶۴۶، ضریب مسیر بین تأثیرات اجتماع-فرهنگی و حمایت ساکنین از توسعه گردشگری ورزشی ۰/۲۰۳، ضریب مسیر بین تأثیرات اقتصادی و حمایت ساکنین از توسعه گردشگری ورزشی ۰/۲۲۷ و ضریب مسیر بین تأثیرات محیطی و حمایت ساکنین از توسعه گردشگری ورزشی ۰/۲۶۵ بوده است. نتایج این تحقیق نشان دهنده این است که بین مشارکت جامعه و تأثیرات اجتماعی، اقتصادی و محیطی گردشگری در شهرهای ساحلی رابطه معناداری وجود دارد و با تقویت آنها می‌توان به این تأثیرات مطلوب دست یافت.

واژه‌های کلیدی

مشارکت جامعه، تأثیرات گردشگری، حمایت ساکنان از توسعه گردشگری، رویدادهای ورزشی.

۱ کارشناس ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران.
۲ استاد، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران.

نویسنده مسئول: سیده صفورا شریفی

رایانامه: n.sharifi3070@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۷/۰۲

استناد به این مقاله:

شریفی، سیده صفورا و کاشفی، سید محمد. (۱۴۰۳). بررسی نقش مشارکت جامعه و تأثیرات گردشگری در بر حمایت ساکنان از توسعه گردشگری رویدادهای ورزشی در شهرهای ساحلی. فصلنامه علمی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۱۳(۱)، ۱۴۳-۱۵۲.

(DOI:10.30473/arsm.2024.68505.3786)

حق انتشار این مستند، متعلق به نویسندگان آن است. ۱۴۰۳ ©. ناشر این مقاله، دانشگاه پیام نور است.

این مقاله تحت گواهی زیر منتشر شده و هر نوع استفاده غیرتجاری از آن مشروط بر استناد صحیح به مقاله و با رعایت شرایط مندرج در آدرس زیر مجاز است.

Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

<https://arsmb.journals.pnu.ac.ir/>

مقدمه

پرواضح است که صنعت گردشگری از پیشگامان اصلی اقتصادی و یکی از بخش‌های پیشتاز و در حال رشد در سطح بین‌المللی است. امروزه گردشگری در بیشتر کشورهای موفق مورد توجه جدی دولت‌ها و برنامه‌ریزان قرار دارد. به طوری که بسیاری از کشورها این صنعت پویا را به عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغال‌زایی خود به‌شمار می‌آورند. امروزه صنعت گردشگری در ابعاد گوناگون آن در حال پیشرفت و گسترش سریع است. در این میان، گردشگری ورزشی به معنای تجربه‌ی سفر برای شرکت یا تماشای رویدادها و فعالیت‌های ورزشی، به بخش مهمی از بازار این صنعت تبدیل شده است.

آخرین گزارش سازمان جهانی گردشگری (UNWTO) از تعداد گردشگران ورودی به ایران که در می ۲۰۲۲ میلادی (اردیبهشت ۱۴۰۱) منتشر شده، تعداد گردشگران ورودی به ایران در سال ۲۰۲۲ میلادی، ۴٫۱ میلیون نفر بوده که نسبت به سال ۲۰۲۱ میلادی، ۳۱۵ درصد رشد کرده است. بر این اساس سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری و توجه بیشتر به این صنعت حائز اهمیت است.

گردشگری مؤلفه‌ای قدیمی است که از زمان دور با زندگی انسان‌ها عجین بوده که به تدریج با گذشت زمان به موضوع اساسی تبدیل شده است. در واقع برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران، گردشگری را به عنوان یکی از ارکان اصلی برای توسعه پایدار می‌دانند (قهرمان و همکاران، ۱۴۰۲). هرچند برای توسعه گردشگری پایدار، درک و ارزیابی نگرش ساکنان نسبت به گردشگری مهم است (لی، ۲۰۱۳). اگر به دینفعان اجازه داده شود که به طور فعال در فرآیند برنامه‌ریزی رویداد شرکت کنند، احتمال اینکه چنین ابتکاراتی در بلندمدت موفقیت‌آمیز باشد بیشتر است. جامعه میزبان دینفع کلیدی برای هر رویداد گردشگری است و باید نقطه مرکزی در فرآیندهای برنامه‌ریزی گردشگری باشد. ادراک جامعه از گردشگری می‌تواند بر رفتار ساکنان محلی نسبت به بازدیدکنندگان منطقه خود و رویدادهایی که به صورت محلی برگزار می‌شود تأثیر بگذارد. بنابراین، بررسی این ادراکات حیاتی است. برنامه‌ریزان و توسعه‌دهندگان رویداد که از برداشت ساکنان از گردشگری و تأثیرات آن بر جامعه خود آگاه هستند، می‌توانند به طور فعال به نگرانی‌های خود رسیدگی کنند و هرگونه مشکل را به موقع برطرف کنند. این امر امکان تنظیم سیاست‌های قابل اجرا و اقدام فوری،

بهبودسازی منافع و کاهش مشکلات مرتبط با صنعت گردشگری را فراهم می‌کند (گنز و پیچ، ۲۰۱۶).

براساس آخرین گزارش آمار گردشگری داخلی ایران که به صورت جامع از سوی مرکز ملی آمار ایران در ۲۱ آبان ۱۴۰۱ منتشر شده، استان مازندران و استان‌های سواحل جنوبی دریای مازندران بیشترین تعداد مسافر داخلی را نسبت به استان‌های دیگر کشور داشته‌اند. همچنین طبق این گزارش، این استان‌ها بیشترین رشد اقامت را در تعطیلات نوروز ۱۴۰۲ تجربه کردند. بنابراین از آنجا که تعداد گردشگران که به سواحل جنوبی دریای خزر می‌آیند به طور مداوم در حال افزایش است، احتمالاً این امر ادامه خواهد داشت، با توجه به شرایط اقلیمی و موقعیت‌های جغرافیایی لزوم توجه به پتانسیل‌ها و قابلیت‌های طبیعی این استان‌ها به خصوص شرایط مطلوب این استان برای استقبال و میزبانی گردشگری رویدادهای ورزشی به ویژه ورزش‌های آبی و دریایی قابل تأمل می‌باشد، چراکه امروزه ورزش به عنوان بزرگ‌ترین پدیده اجتماعی جهان شناخته و پیش‌بینی می‌شود گردشگری ورزشی می‌تواند یک عامل مهم اقتصادی تلقی گردد. چراکه، علاوه بر مزایای اقتصادی گردشگری، تأثیرات زیست‌محیطی و فرهنگی قابل تأملی بر رویداد ورزشی موردنظر را دارا می‌باشد (مورسان^۳ و همکاران، ۲۰۲۱).

گردشگری رویدادهای ورزشی فرصتی برای مازندران است تا بازدیدکنندگان محلی و بین‌المللی را جذب کند و اقتصاد خود را تقویت کند. درحالی که تمرکز رویدادهای ورزشی قبلاً بیشتر بر سازماندهی فعالیت‌های باکیفیت بوده است، اخیراً به یک نوع مهم گردشگری تبدیل شده‌اند (تتزیس، ۲۰۱۴). رویدادهای ورزشی به عنوان سریع‌ترین شکل گردشگری در حال رشد، اکنون برای اقتصاد محلی حیاتی تلقی می‌شوند. چرا که فرآیندهای برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری، تقویت روابط بین‌المللی و افزایش تعاملات اجتماعی و فرهنگی بین مردم محلی و گردشگران و در عین حال موجب تقویت تصویر و شناخت منطقه می‌گردد و در سطح جهانی، مشاهده می‌شود که توسعه پایدار در گردشگری به ویژه رویدادهای ورزشی می‌تواند به عنوان اکسیری برای سلامتی افراد و حفظ محیط‌زیست به حساب آید (متولی، ۱۴۰۲).

شرکت‌کنندگان از طریق هزینه‌های محل اقامت، فروشگاه‌های خرده‌فروشی و رستوران‌ها به اقتصاد محلی کمک می‌کنند، درحالی که تقاضا برای نیروی کار محلی را افزایش می‌دهند.

تا امکان توسعه گردشگری پایدار و پایدار را فراهم کند (کیم و همکاران، ۲۰۱۴). با این حال، برای اینکه گردشگری رویدادهای ورزشی به عنوان ابزاری برای تقویت توسعه اقتصادی آن عمل کند، توسعه حمایت و مشارکت جامعه ضروری است. در نتیجه، حمایت محلی یک عامل حیاتی برای گردشگری رویدادهای ورزشی جاری است (نیکلاس^۳، ۲۰۰۹). مشارکت ساکنان و تأثیر آن‌ها در شکل‌گیری طرح توسعه گردشگری حیاتی می‌باشد (هربولد^۴ و همکاران، ۲۰۲۰).

عوامل مؤثر بر حمایت جامعه محلی برای توسعه گردشگری پایدار موضوع تحقیقات گسترده‌ای بوده است. این عوامل عبارتند از نگرش نسبت به رویدادهای ورزشی (نیکلاس، ۲۰۰۹)، اثرات و مزایای درک‌شده (لای و نیپال^۵، ۲۰۰۶)، و دل‌بستگی جامعه به این رویدادها (لی، ۲۰۱۳). باید دانست توسعه گردشگری محلی اغلب با توجه به برنامه‌ریزی و تلاش‌های سازمان‌یافته نیست بلکه باید با توجه به اقدامات فردی شکل گیرد (کلابی، ۲۰۲۲). با این حال، مطالعات نسبتاً کمی برای بررسی اثرات مشارکت جامعه بر موفقیت گردشگری رویدادهای ورزشی به عنوان ابزاری برای تقویت اقتصاد محلی انجام شده است. برای پر کردن این خلأهای پژوهشی، یک مدل نظری به عنوان بخشی از مطالعه حاضر ایجاد شد که هدف آن بررسی روابط ساختاری بین حمایت ساکنان از گردشگری رویدادهای ورزشی و متغیرهای سابقه تأثیر فرهنگی-اجتماعی، تأثیر اقتصادی، اثرات زیست‌محیطی و مشارکت جامعه مفاهیم مطالعه و موضوعات برای تحقیقات آینده نیز مورد بحث قرار گرفته است. در واقع با توجه به سیر افزایش اقامت و تعیین استان‌های جنوبی دریای خزر و شهرهای ساحلی آن به عنوان یک مقصد گردشگری مطلوب و همچنین دارا بودن پتانسیل لازم از حیث فرهنگی و جغرافیایی و اقلیمی این شهرها، در این پژوهش لازم دانسته شد تا بررسی نقش مشارکت جامعه و تأثیرات گردشگری در حمایت ساکنان از توسعه گردشگری رویدادهای ورزشی در شهرهای ساحلی پرداخته شود.

روش‌شناسی پژوهش

تحقیق حاضر براساس هدف کاربردی می‌باشد که با یاری گرفتن از زمینه و بستر شناختی برای بهبود و بهینه‌سازی ابزارها، روش‌ها و الگوها در جهت بهبود وضع موجود انجام می‌گیرد. همچنین از آنجایی که سعی پژوهشگر بر این است تا یک مسأله و پرسش

گردشگری رویدادهای ورزشی را می‌توان برای مقابله با فصلی بودن تقاضا به کار برد. در فصل کم سفر، گردشگران می‌توانند با سازماندهی رویدادهای ورزشی مستقل از فصل (مانند ورزش‌های داخل سالن یا آنهایی که در تمام طول سال انجام می‌شوند) به این منطقه جذب شوند. علاوه بر مزایای اقتصادی، گردشگری رویدادهای ورزشی به عنوان یک کاتالیزور برای سایر اشکال توسعه مطلوب مانند نوسازی شهری، ظرفیت‌سازی جامعه، داوطلبانه و بازاریابی بهبودیافته عمل می‌کند و در نتیجه یک میراث بلندمدت یا دائمی ایجاد می‌کند (کیم و همکاران^۱، ۲۰۱۳). چراکه، کوشش‌های تمامی مسئولین و ارگان‌ها جهت توسعه گردشگری به ویژه در بخش رویدادهای ورزشی جهت‌گیری روشنی نسبت به توسعه پایدار دارد (شیبانی نیا و همکاران، ۲۰۲۱).

رویدادهای ورزشی همچنین حامیان مالی و رسانه‌ها را جذب می‌کنند که می‌تواند به تصویری مثبت از مقصد کمک کند و به ایجاد یک برند شهری منحصربه‌فرد کمک کند که در آینده گردشگران را جذب کند (کیم و همکاران، ۲۰۱۳). در این راستا تلاش‌ها باید به سمت نوآوری سوق یابد، چراکه، توسعه پایدار و ارزش افزوده ناشی از استفاده‌ی شیوه‌های نوآورانه می‌باشد (صلاحي کجور و کیالاشکی، ۱۴۰۱).

شواهد تجربی نشان می‌دهد که رویدادهای ورزشی می‌تواند به عنوان یک راه مناسب برای بازاریابی و ارتقای ویژگی‌های یک مقصد و ساختمان اجتماعی در نظر گرفته شود (کاپلانیدو و وگت، ۲۰۰۷). رویدادهای ورزشی انگیزه ورزشکاران، ساکنان و گردشگران را به خود جلب می‌کنند. پس از آن، چنین رویدادهایی فرصت توسعه گردشگری در سطح محلی، فرصت‌های چندگانه برای توسعه در سطح کسب‌وکار و مزایای اقتصادی برای جامعه به عنوان یک کل را فراهم می‌کنند (چیکودن^۲ و همکاران، ۲۰۲۳). مقصد میزبان می‌تواند از سازمان‌دهی منظم رویدادهای ورزشی، چه در تأسیسات موجود برگزار شود و چه نیاز به توسعه زیرساخت‌های اضافی داشته باشد، مزایای متنوعی کسب کند (کیم و همکاران، ۲۰۱۴). برای مثال، خیابان‌ها و جاده‌های شهر می‌توانند در مسابقات دوچرخه‌سواری، ماراثن و مسابقات اتومبیل‌رانی تغییر کاربری داده یا به عرصه‌های ورزشی موقت تبدیل شوند. بنابراین، مجموعه‌ای از رویدادهای ورزشی را می‌توان توسعه داد که با زیرساخت‌های موجود جامعه و سرمایه انسانی و فرهنگی سازگار باشد

4. Herbold
5. Lai & Nepal

1. Kim et al.
2. Chiciudean
3. Nicholas

جهت اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش از پرسشنامه استاندارد بونستریتوماچی و فوندون کیتاورن (۲۰۱۹) استفاده شده است. پرسشنامه حاضر مشتمل بر ۳۰ سؤال بوده و در پنج بخش مشارکت جامعه (۶ گویه)، حمایت ساکنین از توسعه‌ی گردشگری ورزشی (۶ گویه)، تأثیرات اجتماعی-فرهنگی (۶ گویه)، تأثیرات اقتصادی (۶ گویه) و تأثیرات محیطی گردشگری (۶ گویه) ارائه شده است. نحوه‌ی امتیازدهی در پرسشنامه حاضر به صورت طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای (کاملاً مخالف: ۱ تا کاملاً موافق: ۵) می‌باشد.

جهت بررسی پایایی ابزارهای اندازه‌گیری از پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ استفاده شد. پایایی ترکیبی معیاری است برای تعیین سازگاری درونی متغیرهای آشکار. به این معنی که اگر عدد بزرگی برای آن محاسبه شود به این معناست که تمام معیارها به‌طور سازگاری نشان‌دهنده موضوع واحدی هستند. این معیار به مفهوم آلفای کرونباخ نیز شباهت دارد. پایایی بر مبنای مربع مجموع بارهای عاملی یک سازه بیان می‌گردد. این مقدار بر اساس منابع معتبر باید بزرگتر از ۰/۷ باشد تا بتوان ادعا کرد سازگاری درونی میان داده‌ها وجود دارد. یکی دیگر از روش‌های محاسبه پایایی استفاده از فرمول کرونباخ است. این روش برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه‌گیری از جمله پرسشنامه‌ها یا آزمون‌هایی که خصیصه‌های مختلف را اندازه‌گیری می‌کند به کار می‌رود. در این‌گونه ابزارها، پاسخ هر سؤال می‌تواند مقادیر عددی مختلف را اختیار کند. برای محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ابتدا باید واریانس نمره‌های هر زیرمجموعه سؤال‌های پرسشنامه (یا زیرآزمون) و واریانس کل را محاسبه کرد. نتایج به دست آمده بیانگر این است که مقادیر پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ برای تمامی متغیرها بالای ۰/۷ می‌باشد در نتیجه پایایی ابزار تأیید گردید.

واقعی که در عمل وجود دارد طی یک فرایند تحقیق پاسخ دهد، می‌توان ادعا نمود که از نظر گردآوری داده‌ها و اطلاعات و روش تجزیه و تحلیل یک تحقیق توصیفی و غیرآزمایشی می‌باشد و در نهایت بر حسب نحوه اجراء از نوع پیمایشی می‌باشد که به شیوه میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری تحقیق حاضر شامل کلیه تماشاگران مسابقات کشتی بین‌المللی عبدالله موحد در شهر مازندران می‌باشد. برای به دست آوردن تعداد نمونه‌ای تحقیق حاضر از فرمول کوکران استفاده شده و تعداد نمونه ۳۸۴ نفر تعیین شد. تحقیق حاضر با استفاده از روش‌های کمی تجزیه و تحلیل می‌شود. بر این اساس از آمارهای توصیفی و استنباطی برای ارائه یافته‌ها استفاده می‌شود. در سطح آمار توصیفی از شاخص‌های آماری، فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار و... برای توصیف متغیرهای جمعیت شناختی استفاده خواهد شد. برای تحقق این امر از نرم‌افزار EXCEL و SPSS به منظور جمع‌آوری داده و ساخت بانک اطلاعات مرتبط با تحقیق کمک گرفته می‌شود. در سطح آمار استنباطی با توجه به داده‌های به دست آمده از پرسشنامه، توزیع داده‌ها غیر نرمال بوده و به دلیل غیرنرمال بودن داده‌ها از نرم‌افزار PLS Smart (برای محاسبه تحلیل عاملی تأییدی و تحلیل مسیر و برآورد رابطه‌های میان متغیرهای پنهان مسئله و برازندگی مدل) مورد استفاده قرار گرفت. در بخش استنباطی نتایج فرضیه‌های پژوهش بر اساس مدل معادلات ساختاری ارائه می‌شوند. یک مدل معادلات ساختاری از دو مؤلفه تشکیل شده است: یک مدل ساختاری که ساختار علی بین متغیرهای پنهان را مشخص می‌کند و یک مدل اندازه‌گیری که روابطی بین متغیرهای پنهان و متغیرهای مشاهده شده را تعریف می‌کند. بر این اساس ابتدا شاخص‌های برازش مدل آورده شده و در نهایت فرضیه‌های پژوهش بر اساس مدل معادلات ساختاری واریانس محور و با استفاده از نرم‌افزار PLS SMART تجزیه و تحلیل می‌شوند.

جدول ۱. تعداد گویه‌ها و ضریب آلفای کرونباخ متغیرهای تحقیق

پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ	
۰/۷۳۳	۰/۷۱۴	مشارکت جامعه
۰/۸۶۹	۰/۸۵۱	حمایت ساکنین
۰/۷۲۵	۰/۷۱۱	اجتماعی-فرهنگی
۰/۸۰۱	۰/۷۷۷	اقتصادی
۰/۷۸۶	۰/۷۵۶	محیطی

داشته‌اند که مدلی همگن خواهد بود که قدرمطلق بارهای عاملی هر یک از متغیرهای مشاهده‌پذیر متناظرش دارای حداقل مقدار

جهت تأیید روایی باید بار عاملی سؤالات به دست آمده باید بیشتر از ۰/۵ یا ایده‌آل بیشتر از ۰/۷ باشد. البته بایستی ذکر شود منابع مختلفی برای بارهای عاملی وجود دارد. برخی محققان اظهار

مورد تأیید قرار می‌دهند یا خیر. مقدار SRMR بین صفر و یک تغییر می‌کند. هرچه بارهای عاملی ضعیف‌تر باشند و معنادار نباشند این شاخص بزرگ و بزرگتر خواهد بود. مقدار $0/08$ خط قرمز این شاخص است. هرچه این شاخص از این مقدار بزرگتر باشد مدل ایرادات اساسی دارد و لازم است در کلیت مدل تجدیدنظر شود. در این پژوهش شاخص SRMR مقداری در حدود $0/077$ می‌باشد که مقدار مطلوبی در نظر گرفته شده است. یعنی اینکه کلیت مدل از برازش مناسبی برخوردار است. همچنین شاخص $rms\ Theta$ مقدار مؤثر ماتریس کواریانس باقی‌مانده از باقیمانده مدل بیرونی است. این اندازه‌گیری برازش تنها برای ارزیابی مدل انعکاسی مفید است، چرا که باقی‌مانده مدل بیرونی برای مدل اندازه‌گیری ساختی (ترکیبی) معنی‌دار نیست و مقداری کمتر از $0/065$ را برای مطلوبیت مدل در نظر گرفته است. در این تحقیق این شاخص برابر با $0/102$ است. همچنین شاخص NFI نیز مقدار قابل قبول برای آن باید بزرگتر از $0/9$ باشد که در محاسبات انجام شده برابر با $0/947$ به دست آمده است که مقدار مطلوبی می‌باشد.

$0/7$ باشد (کارمینز و زلر^۱، ۱۹۷۹) برخی حداقل مقدار $0/5$ را به عنوان دامنه پذیرش بارعاملی مدل اندازه‌گیری انعکاسی شده برگزیده‌اند (نوپان و همکاران^۲، ۲۰۱۴، چین، ۱۹۹۸، هالند^۳، ۱۹۹۹) در تحقیق حاضر بارعاملی استاندارد $0/5$ در نظر گرفته شده است؛ بدین معنا که چنانچه بارعاملی سوآلی کمتر از $0/5$ باشد سوآل مورد نظر حذف می‌گردد. براساس نتایج مربوط به بارهای عاملی تمامی گویه‌ها دارای بار عاملی $0/5$ به بالا بوده و همه‌ی گویه‌ها تأیید شدند. همچنین سوآلات پرسشنامه به تأیید 7 خبره حوزه‌ی روانشناسی رسیده و از لحاظ صوری نیز تأیید گردید.

برای برازش کلیت مدل از سه شاخص $rms\ Theta$ NFI و SRMR (معیار میانگین اختلاف بین داده‌ها) استفاده می‌شود. نرم‌افزار PLS شاخص GOF را به دلیل انتقادات وارده به آن گزارش نمی‌کند. شاخص SRMR نیز مشخص می‌کند که تا چه اندازه مدل مفهومی با داده‌های تجربی هماهنگ می‌باشند. SRMR کمک می‌کند که آیا داده‌های در دسترس مجموعه فرضیه‌های ذکر شده یعنی تأثیر متغیرهای پنهان روی همدیگر را

جدول ۲. شاخص‌های برازش مدل

مقدار مطلوب	کمیت	شاخص‌های برازش
کمتر از $0/08$	$0/065$	شاخص SRMR
کمتر از $0/12$	$0/102$	شاخص $rms\ Theta$
بیشتر از $0/9$	$0/947$	شاخص NFI

ضرایب بتا در رگرسیون می‌باشند. مقادیر برآورد شده برای ضرایب مسیر در مدل ساختاری برحسب علامت، مقدار و معناداری ارزیابی می‌شود. همچنین ضریب تعیین نیز مشخص است. هرچند ضریب تعیین معادل با $0/25$ ، $0/50$ و $0/75$ را به ترتیب مقادیر ضعیف، متوسط و قوی قلمداد کرده‌اند با این وجود مقدار مطلوب آن بستگی به موضوع تحقیق از یک طرف و تعداد متغیرهای پنهان برون‌زای مربوط به آن متغیر درون‌زایی دارد که ضریب تعیین آن محاسبه شده است. یعنی هر قدر که تعداد متغیرهای برون‌زای یک متغیر درون‌زا بیشتر باشد انتظار می‌رود که ضریب تعیین آن نیز بیشتر باشد. در حالت دوم نتایج مربوط به ضرایب استاندارد Z یا (-T Value) آورده شده است که این مقدار با توجه به اینکه باید از $1/96$ بیشتر یا از $-1/96$ کمتر باشد در سطح $0/05$ معنادار می‌باشد.

همان‌طور که در جدول مشخص است کلیه مقدار به دست آمده برای شاخص‌های برازش در حد قابل قبولی می‌باشند، بر این اساس برازش کلیت مدل تأیید گردید. حال به آزمون فرضیه‌های تحقیق پرداخته می‌شود.

یافته‌های پژوهش

برای آزمون فرضیه‌های این تحقیق از مدل معادلات ساختاری واریانس محور استفاده شد. مدل معادلات ساختاری در اموس و لیزرل براساس کواریانس انجام می‌پذیرد. اما PLS واریانس‌محور می‌باشد؛ بر این اساس نتایج حاصل در دو حالت آورده شده است. در حالت اول ضرایب مسیرها مشخص شده است که نشان می‌دهد ضریب مسیر بین متغیرها چه اندازه است. ضرایب مسیر همان

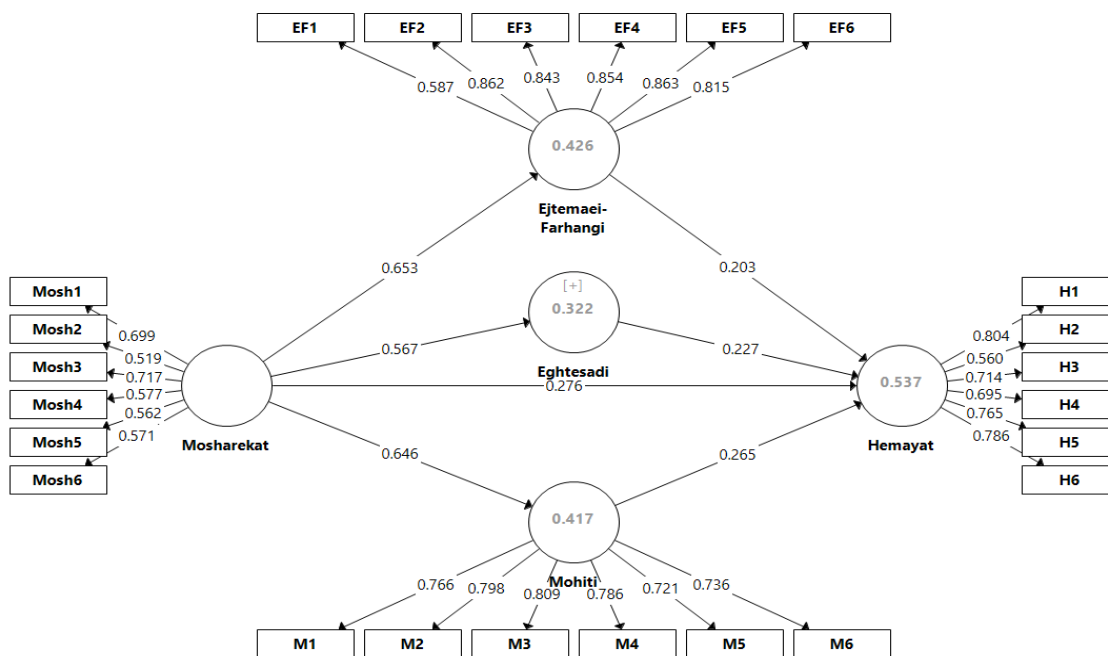
3. Hulland

1. Carmines and Zeller

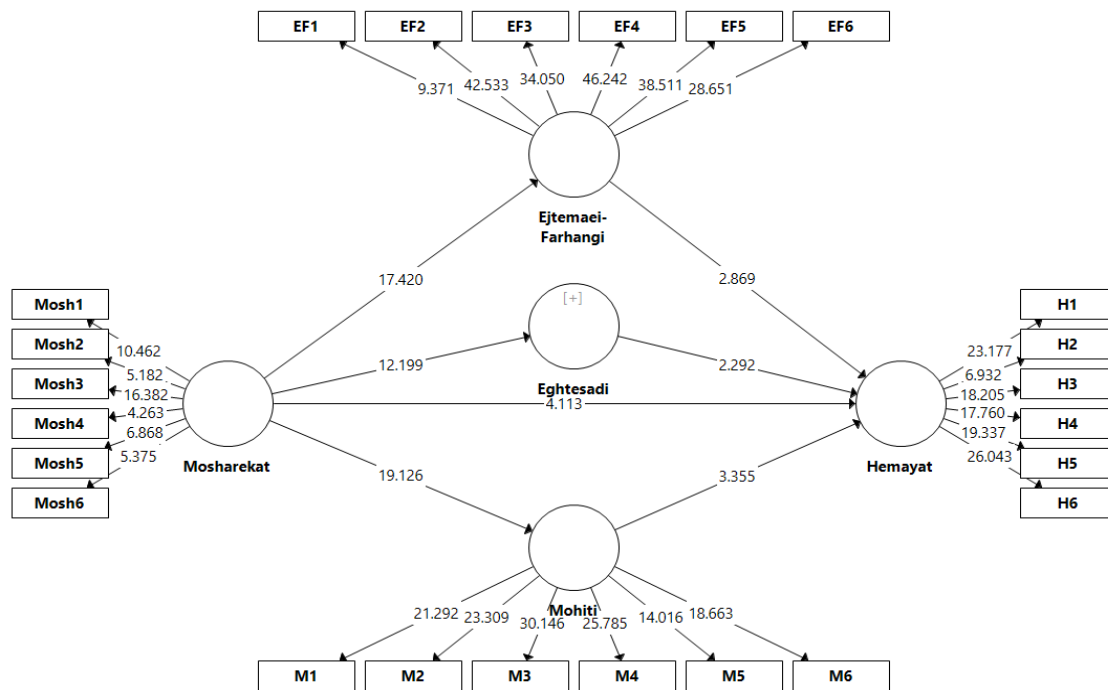
2. Neupane et al

value یا همان مقادیر Z ارائه شده است این مقدار با توجه به اینکه تحقیق حاضر در سطح ۰/۰۵ به انجام رسیده است اگر از ۱/۹۶ بیشتر و یا از ۱/۹۶- کمتر باشد معنی‌داری را نشان می‌دهد.

همچنانکه در بالا اشاره شد برای بررسی فرضیه‌ها نتایج در دو حالت استاندارد، t-value، p-value ارائه گردیده است. در ابتدا به حالت استاندارد که در آن مسیرها به وسیله ضرایب رگرسیونی یا ضریب مسیر مشخص شده‌اند اشاره شده است. در حالت دوم مقدار t-

شکل ۱. نتایج فرضیه‌های تحقیق در حالت ضرایب استاندارد

شکل ۲. نتایج فرضیه‌های تحقیق در حالت ضرایب معناداری t

اعم از ضرایب مسیر، ضرایب تی و سطح معناداری اقدام می‌گردد.

پس از اینکه نتایج در دو حالت فوق بیان گردید حال به تشریح معنادار بودن یا نبودن فرضیه اصلی تحقیق براساس نتایج ارائه شده

جدول ۳. آزمون فرضیه‌های تحقیق

نتیجه فرضیه	سطح معنی داری	مقدار تی	ضریب مسیر	فرضیه‌های تحقیق
تایید	۰/۰۰۰	۴/۱۱۳	۰/۲۷۶	مشارکت جامعه-حمایت ساکنین
تایید	۰/۰۰۰	۱۷/۴۲۰	۰/۶۵۳	مشارکت جامعه-اثر اجتماعی-فرهنگی
تایید	۰/۰۰۰	۱۲/۱۹۹	۰/۵۶۷	مشارکت جامعه-تأثیرات اقتصادی
تایید	۰/۰۰۰	۱۹/۱۲۶	۰/۶۴۶	مشارکت جامعه-تأثیرات محیطی
تایید	۰/۰۱۱	۲/۸۶۹	۰/۲۰۳	اجتماعی-فرهنگی-حمایت ساکنین
تایید	۰/۰۰۰	۳/۲۹۲	۰/۲۲۷	تأثیرات اقتصادی-حمایت ساکنین
تایید	۰/۰۰۰	۳/۳۵۵	۰/۲۶۵	تأثیرات محیطی-حمایت ساکنین

مورد توجه ورزشکاران و گردشگران باشد. خود این عوامل می‌تواند سهم بسزایی در برگزاری رویدادهای ورزشی به ویژه در رشته‌های ساحلی و دریایی به شمار آید. به تبع آن پایین بودن هزینه‌های برگزاری این رویدادها در سواحل ماسه‌ای و زیرساخت‌های اندک می‌تواند علاقه‌مندان و گردشگران را به این رشته‌ها جذب نماید. با این حال این مهم به توجه ساکنان از اهمیت گردشگری رویدادهای ورزشی و مزایای حاصل از آن برخواید گشت.

عوامل مؤثر بر ادراک ساکنان از گردشگری و حمایت آنها از توسعه گردشگری به ندرت در زمینه گردشگری رویدادهای ورزشی، به ویژه در شهرهای ساحلی ایران مورد مطالعه قرار گرفته است. نتایج به‌دست‌آمده توسط تحقیق حاضر، یافته‌های قبلی را در مورد نگرش ساکنان به گردشگری تقویت می‌کند. با توجه به تعدادی از مطالعات قبلی که به‌طور کلی بر گردشگری متمرکز شده‌اند، مانند مطالعات انجام‌شده توسط رامیکسون و نونکو (۲۰۱۵) و استیلیدیس و همکاران و پرایاگ و همکاران (۲۰۱۴) برخی از سه حوزه تأثیرات درک شده (اجتماعی-فرهنگی، اقتصادی و زیست‌محیطی) نشان داده شده است که رابطه مستقیمی با ساکنان دارند. بنابراین، می‌توان ادعا کرد که ساکنانی که دیدگاه‌های مثبتی در مورد تأثیرات اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیست‌محیطی گردشگری ورزشی دارند، ممکن است به حمایت از رویدادهای ورزشی آینده فکر کنند. به‌طور خاص، تأثیر درک شده از تأثیر اجتماعی-فرهنگی و حمایت مسکونی از توسعه گردشگری رویدادهای ورزشی نشان می‌دهد که مردم محلی زمانی حمایتگر خواهند شد که به دلیل شهر یا منطقه خود که میزبان یک فعالیت ورزشی است، احساس غرور کنند، درحالی‌که مزایای اضافی آن را نیز ارزشمند می‌دانند. به عنوان مثال،

همچنانکه نتایج نشان داده است ضریب مسیر بین مشارکت جامعه و حمایت ساکنین از توسعه‌ی گردشگری ورزشی در شهرهای ساحلی ۰/۲۷۶، ضریب مسیر بین مشارکت جامعه و تأثیرات اجتماعی-فرهنگی گردشگری شهرهای ساحلی ۰/۶۵۳، ضریب مسیر بین مشارکت جامعه و تأثیرات اقتصادی گردشگری شهرهای ساحلی ۰/۵۶۷، ضریب مسیر بین مشارکت جامعه و تأثیرات محیطی شهرهای ساحلی ۰/۶۴۶، ضریب مسیر بین تأثیرات اجتماع-فرهنگی و حمایت ساکنین از توسعه‌ی گردشگری ورزشی ۰/۲۰۳، ضریب مسیر بین تأثیرات اقتصادی و حمایت ساکنین از توسعه‌ی گردشگری ورزشی ۰/۲۲۷ بوده و با توجه به مقدار تی‌های به‌دست‌آمده از تجزیه و تحلیل داده‌ها که از ۱/۹۶ بزرگتر است و سطح معنی‌داری در تمامی فرضیات از ۰/۰۵ کمتر بوده بنابراین تمامی فرضیه‌های پژوهش تایید می‌شوند.

بحث و نتیجه‌گیری

استان مازندران یکی از استان‌هایی است که ورزشکاران ملی زیادی را به سطح اول کشور معرفی کرده است و استعدادهای فراوانی نیز در این استان نهفته است. توانمندی و جاذبه‌های سه استان مازندران، گیلان و گلستان به دلیل تأثیرپذیری کمتری که از پدیده فصلی بودن دارا هستند، امکان وجود فعالیت‌های گردشگری ورزشی را در تمام فصول سال فراهم می‌کند و علاوه بر آب‌وهوای مطلوب و دسترسی به سواحل ۷۴۰ کیلومتر دریای خزر، که حدود ۳۳۸ کیلومتر سهم استان مازندران می‌باشد، و دارا بودن جاذبه‌های طبیعی و همچنین نقطه تلاقی دو محیط جغرافیایی ناهمسان خشکی و آب می‌تواند

بنابراین مشارکت ساکنان در رویدادهای قبلی ارتباط مستقیمی با توسعه گردشگری رویدادهای ورزشی داشته باشد. علاوه بر این، مدل پیشنهادی با موفقیت در زمینه رویدادهای ورزشی و در مازندران تأیید شد. یافته‌های این مطالعه از نتایج تحقیقات قبلی انجام شده در کشورهای غربی و همچنین در مقاصد توریستی رویداد توسعه یافته‌تر پشتیبانی می‌کند. به نظر می‌رسد این نظریه زمانی که در شرایط مختلف، انواع گردشگری رویداد و حتی در کشورهای مختلف به کار گرفته شود، نسبتاً قوی است.

سپاسگزاری

از تمامی شرکت‌کنندگان و عزیزانی که در این پژوهش مشارکت داشته و ما را یاری نموده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را داریم.

References

Boonsiritomachai, W., & Phonthanukitithaworn, C. (2019). Residents' support for sports events tourism development in Beach City: The role of community's participation and tourism impacts. *Sage Open*, 9(2), 2158244019843417.

Chiciudean, D. I., Harun, R., Muresan, I. C., Arion, F. H., & Chiciudean, G. O. (2021). Rural Community-Perceived Benefits of a Music Festival. *Societies*, 11(2), 59.

Colabi, A. (2022). Presenting a Model of Sustainable Tourism Ecosystem with Meta Synthesis Approach. *Tourism Management Studies*, 17(57), 179-206.

Dyer, P., Gursoy, D., Sharma, B., & Carter, J. (2007). Structural modeling of resident perceptions of tourism and associated development on the sunshine coast, Australia. *Tourism Management*, 28, 409-422. Doi: 10.1016/j.tourman.2006.04.002

Ghahreman, N., Seyed Mirzaei, M., Azkia, M. (1402). Sustainable tourism development planning in Maragheh city based on SWAT technique. *Arman Shahr Architecture and Urbanism*, 16(42), 229-240. (In Persian).

Getz, D., & Page, S. J. (2016). Progress and prospects for event tourism research. *Tourism Management*, 52, 593-631. Doi: 10.1016/j.tourman.2015.03.007

Herbold, V., Thees, H., & Philipp, J. (2020). The host community and its role in sports tourism— Exploring an emerging research field. *Sustainability*, 12(24), 10488. (2021). Exploring Residents' Perceptions of the Socio-Cultural Benefits of Tourism Development in the Mountain Area. *Societies*, 11(3), 83.

میزبانی یک رویداد ورزشی به شهر آن‌ها اجازه می‌دهد تا در بین بازدیدکنندگان و گردشگران شهرت پیدا کند و این باعث می‌شود آنها به بخشی از جامعه محلی افتخار کنند. بر این اساس مزایا و هزینه‌های درک شده پیش‌بینی‌کننده موثر حمایت از توسعه گردشگری پایدار هستند. مطابق با مطالعات قبلی توسعه گردشگری (یون و همکاران، ۲۰۰۱، پرایاگ و همکاران، ۲۰۱۳)، یافته‌های به‌دست آمده توسط تحقیق حاضر ممکن است دلالت بر این داشته باشد که محلی‌ها احتمالاً از میزبانی یک رویداد ورزشی حمایت می‌کنند. به‌طور خاص، تأثیرات درک شده ساکنان از جمله اجتماعی-فرهنگی، اقتصادی و زیست‌محیطی نقش مهمی در پیش‌بینی واکنش آن‌ها به توسعه گردشگری رویدادهای ورزشی در شهر یا منطقه مورد مطالعه دارد. علاوه بر این، این مطالعه "مشارکت جامعه" را به مدل پیشنهادی برای توضیح رابطه با حمایت مسکونی اضافه می‌کند.

Kim, K., Uysal, M., & Sirgy, M. J. (2013). How does tourism in a community impact the quality of life of community residents? *Tourism Management*, 36, 527-540. Doi: 10.1016/j.tour-man.2012.09.005.

Kim, W., Jun, H. M., Walker, M., & Drane, D. (2014). Evaluating the perceived social impacts of hosting large-scale sport tourism events: Scale development and validation. *Tourism Management*, 48, 21-32. Doi: 10.1016/j.tourman.2014.10.015.

Lai, P. H., & Nepal, S. K. (2006). Local perspectives of ecotourism development in Tawushan Nature Reserve, Taiwan. *Tourism Management*, 27, 1117-1129. Doi: 10.1016/j.tour-man.2005.11.010

Lee, T. H. (2013). Influence analysis of community resident support for sustainable tourism development. *Tourism Management*, 34, 37-46. doi:10.1016/j.tourman.2012.03.007

Motevali, S. (1402). An analysis of the role of natural factors in the development of sustainable tourism in the southern regions of Mazandaran (case study: Bandapey section of Babol city). *Natural Geography*, 16(1), 55-64. (In Persian).

Muresan, I. C., Harun, R., Arion, F. H., Fatah, A. O., & Dumitras, D. E.

Nicholas, L. N., Thapa, B., & Ko, Y. J. (2009). Residents' perspectives of a world heritage site: The pitons management area, St. Lucia. *Annals of Tourism Research*, 36, 390-412. doi:10.1016/j.annals.2009.03.005

Prayag, G., Hosany, S., Nunkoo, R., & Alders, T. (2013). London residents' support for the 2012 Olympic Games: The mediating effect of overall attitude. *Tourism Management*, 36, 629-640. doi: 10.1016/j.tourman.2012.08.003

Rasoolimanesh, S. M., Jaafar, M., Kock, N., & Ramayah, T. (2015). A revised framework of social exchange

- theory to investigate the factors influencing residents' perceptions. *Tourism Management Perspectives*, 16, 335-345. doi:10.1016/j.tmp.2015.10.001.
- Salehi Kejor, A., Kia Al-Shaki, H. (1401). Innovative development of sustainable tourism and entrepreneurship through sports events. *Scientific quarterly of applied research in sports management*, 12(1), 2. (In Persian).
- Shahpouri, A., AMIRNEJAD, H., & Ghorbani, M. (2021). Providing a Tourism Income Model Based on the Payment for ecosystem services of the Southern Coast of the Caspian Sea (Case study: Nowshahr). *Agricultural Economics Research*, 13(1), 147-174. (In Persian).
- Sheibaninia, K., Abdollahi, S., Mohammadzade, M. (2021). An overview on tourism and its effects; a step towards sustainable development. *Human & Environment*, 19(3), 199-211. (In Persian).
- Stylidis, D., Biran, A., Sit, J., & Szivas, E. M. (2014). Residents' support for tourism development: The role of residents' place image and perceived tourism impacts. *Tourism Management*, 45, 260-274. doi:10.1016/j.tourman.2014.05.006
- Tzetzis, G., Alexandris, K., & Kapsampeli, S. (2014). Predicting visitors' satisfaction and behavioral intentions from service quality in the context of a small-scale outdoor sport event. *International Journal of Event and Festival Management*, 5, 4-21. doi:10.1108/ijefm-04-2013-0006
- WTTC. (2018) *Travel and Tourism Economic Impact 2015: World*. World Travel and Tourism Council, London, UK.
- Yoon, Y., Gursoy, D., & Chen, J. S. (2001). Validating a tourism development theory with structural equation modeling. *Tourism Management*, 22, 363-372. doi:10.1016/s0261-5177(00)00062-5